

NASKL – stručný přehled činnosti

J. Franeková, A. Jabor,
M. Komínková, J. Kotrbatý

Od doby svého zřízení v roce 2004 prošlo Národní autorizační středisko pro klinické laboratoře ČLS JEP (dále NASKL) řadou změn. Kompletní přehled najde čtenář na internetových stránkách NASKL (www.naskl.cz), v tomto sdělení přinášíme stručný přehled základních aktivit NASKL s výhledem do blízké budoucnosti.

REGISTR KLINICKÝCH LABORATOŘÍ

NASKL registruje klinické laboratoře, které deklarují svůj zájem o zvyšování kvality. Seznam registrovaných laboratoří je k dispozici na webu NASKL, a také na internetových stránkách Státního zdravotního ústavu <http://www.szu.cz/autorizace/souvisejici-programy-kvality>. NASKL registruje také laboratoře

Tabulka 1. Počet laboratoří, které úspěšně absolvovaly Audit I (k termínu uzávěrky tohoto FONSu).

Rok	Laboratoře celkem	Počet zauditovaných odborností							
		Klinická biochemie (801)	Hematologie (818)	Transfúzní lékařství (222)	Imunologie (813)	Mikrobiologie (802)	Patologie (823)	Cytologie (820/817)	Nukleární medicína (815)
2006	3	2	2	-	1	2	-	-	-
2007	3	3	2	-	-	1	-	-	-
2008	21	11	5	2	4	4	-	4	2
2009	9	7	2	-	-	-	2	-	-

Audit II

V roce 2009 byly připraveny a na stránkách NASKL zveřejněny metodické pokyny pro laboratoře a pro posuzovatele k Auditu II, byla vypracována velká část vzorové dokumentace požadované k Auditu II, včetně vzorové příručky kvality podle normy ISO 15189. Proběhly semináře pro klinické laboratoře i pro posuzovatele NASKL zaměřené na edukaci směrem k Auditu II. V současné době eviduje NASKL jednu žádost o provedení Auditu II.

KONZULTAČNÍ NÁVŠTĚVY

V roce 2008 byl zaveden institut konzultační návštěvy, v praxi velice využívaný. Konzultační návštěvy provádí posuzovatel NASKL, zaměření konzultace se řídí potřebami klinické laboratoře.

ze Slovenské republiky a je připraven své edukační aktivity nabídnout i slovenským partnerům.

AUDITY KLINICKÝCH LABORATOŘÍ

Audit I

Od roku 2006 provádí NASKL Audit I klinických laboratoří. Počátkem roku 2007 prošla dokumentace NASKL revizí a byla připravena nová struktura dokumentace. Edukační posláni NASKL respektujeme přípravou metodických pokynů pro klinické laboratoře, které korespondují s metodickými pokyny pro posuzovatele (zabezpečení jednotných pravidel v požadavcích na laboratoře a v kontrolní činnosti při posuzování) a přípravou vzorové dokumentace, která je požadována k Auditům (pro Audit I kompletně k dispozici). Metodické pokyny a vzorová dokumentace jsou pro registrované laboratoře k dispozici na webových stránkách NASKL.

Tabulka 1 ukazuje počty klinických laboratoří, které úspěšně absolvovaly Audit I NASKL (řada laboratoří má více než jednu odbornost).

POSUZOVATELÉ

Za čtyři roky své činnosti NASKL vyškolil tým posuzovatelů delegovaných odbornými společnostmi. Školení posuzovatelů se každoročně opakují (pro nové posuzovatele ve spolupráci s ČIA). Povinnou součástí proškolení nového posuzovatele NASKL je jeho účast na Auditě (nebo na konzultační návštěvě) v roli pozorovatele. Tabulka 2 ukazuje počet posuzovatelů NASKL, kteří již samostatně provedli Audit nebo konzultační návštěvu.

Tabulka 2. Počet posuzovatelů, kteří absolvovali Audit I nebo konzultační návštěvu.

Klinická biochemie 801	Hematologie/ Transfúzní lékařství 818 222	Imunologie 813	Mikrobiologie 802	Patologie Cytologie 823 820/817	Nukleární medicína 815
9	4	1	3	4	2

EDUKAČNÍ ČINNOSTI

www.naskl.cz

Zdrojem informací o činnosti NASKL jsou naše internetové stránky, které pravidelně aktualizujeme. Zde jsou zveřejňovány všechny dokumenty NASKL, přístup k informacím je členěn do tří kategorií: pro širokou veřejnost, pro registrované laboratoře a pro posuzovatele NASKL. Dokumenty určené pro registrované laboratoře jsou přístupné pod heslem, které laboratoř obdrží spolu s registrací. Posuzovatelé získávají individuální přístupové heslo k dokumentaci po zaškolení.

Semináře pro registrované laboratoře

Každoročně NASKL organizuje dva semináře pro registrované laboratoře, přehled seminářů a prezentovaná sdělení jsou k dispozici na <http://www.naskl.cz/vzdelavani/akce/>

Semináře pro posuzovatele NASKL

V prosinci 2005 se uskutečnil první seminář pro posuzovatele NASKL, v roce 2006 tři školení pro posuzovatele a v roce 2007 pracovní setkání posuzovatelů NASKL. V roce 2008 proběhlo školení nových posuzovatelů a pracovní setkání posuzovatelů. V letošním roce proběhly dva semináře pro posuzovatele NASKL, na prvním z nich v lednu 2009 byl tajným hlasováním zvolen reprezentant posuzovatelů RNDr. Zdenek Kubíček na funkční období dvou let.

Školení NASKL

V roce 2009 jsme v souladu s požadavky Auditu II připravili školení pro interní auditory (úspěšně proběhlo 2.4.2009), školení pro manažery kvality a správce dokumentace (třídenní školení, první část proběhla 12. 5. 2009) a školení pro metrology (září 2009).

Kalkulátory

Na stránkách NASKL v rubrice Kalkulátory (<http://www.naskl.cz/vzdelavani/kalkulatory/>) jsou zveřejněny a široké veřejnosti dostupné kalkulátory pro výpočet nejistoty měření, kritické diference, pro výpočet glomerulární filtrace a nově i kalkulátory pro odhad pravděpodobnosti kardiovaskulární příhody.

DALŠÍ ČINNOSTI A PERSPEKTIVA

Pro velký zájem připravujeme v příštím roce pokračování školení pro manažery kvality a správce dokumentace. NASKL je kompletně připraven na provádění Auditů II, jako službu laboratořím připravujeme zbývající vzorové dokumenty podle požadavků NASKL pro Audit II a jejich inkorporaci do systému SLP. V pokročilé fázi přípravy je mezioborový dokument o validaci a verifikaci, podobným způsobem budeme spolupracovat s Radou pro akreditaci ČLS JEP i na dalších mezioborových dokumentech. Naše činnosti budeme v letošním roce prezentovat na pozvání organizátorů na konferenci laboratorních oborů ve Spišské Nové Vsi. Za podstatnou považujeme informaci, že plátcí respektují jako průkaz kvality jak akreditaci provedenou ČIA, tak Audit I NASKL, na který navazuje Audit II. V zájmu zkvalitnění naší práce uvítáme vaše připomínky a jakékoli náměty na adrese naskl@naskl.cz.